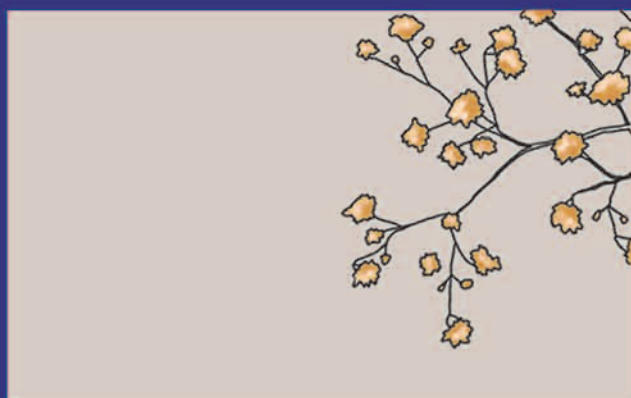

OIHU EGIN

IRUDIAK: MARIA ALTUNA
GIDOIA: KIKE INFAME

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA SAIA
Larrendi Heziketako Sailburuordetza

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN
Viceconsejería de Formación Profesional

Tknika

inmaulada

easo
politeknikoa

Komiki hau “COVID eta nerabeen osasun mentala” proiektuaren testuinguruaren barnean kokatzen da.

Telefonoak:

112

(Larrialdiak)

024

(Espainiako suizidioaren prebentzio telefonoa)

900 840 335

(Badabidebat)

717 003 717

(“Telefono de la Esperanza”)

900 203 050

(Osakidetza)

OIHU EGIN

© 2022 María Altuna (marrazkia).

© 2022 Kike Infame (gidoia).

© 2022 FP Euskadi (edizioa).

Lehenengo edizioa: Irailak 2022.

LG: D 00898-2022

Proiektu hau 2020 urtean jaio zen, Tolosako Inmakulada Lanbide Ikastola (TILI) eta CIFP Easo Politeknikoa LHIIaren eskutik, Tknikaren sostengua edukita.

Ilusio osoz eman genion hasiera gizartean eta batez ere nerabe eta gazteen artean azaleratzen hasi zen behar bati erantzuna eman nahian.

Azken urteetan, pertsona asko izan dira aldarrikatu dutenak osasun mentalaren alde lan handia egiteko dagoela, gainera, pandaemiaren eraginez behar hau nabarmendu egin da, bereziki nerabe eta gazteen artean.

Osasun mentalaren inguruan hitz egiten dugunean, beldur handia dago oraindik suizidioaren hitza entzuten denean. Isiltasunean mantendu den gaia da, baina egunerokotasunean gure inguruan dagoen errealitatea da. Izan ere, Espainian naturala ez den heriotz kausa nagusia da. 2020ko datuen arabera, 3.941 pertsona hil ziren suizidioaren eraginez, 11 suizidio egunean hain zuzen ere. Urte horretako abuztuan, %34ko hazkuntza eman zen. Datu hauei suizidio saiakeren datuak gehitu behar zaizkie, izan ere, MOEren arabera suizidio bakoitzeko 20 saiakera egon daitezke. Eta datu hauen atzean ezin ditugu ahaztu suizidioaz hil diren pertsonen senide, lagun eta ingurukoak, egoera honen ondoriozko sufrimenduz bizirauten jarraitu behar dutelarik, askotan inongo sostengurik gabe. Beraz, gizarte osoari eragiten gaituen fenomeno batez hitz egiten ari gara.

Errealitatea horrela izanda, gaur egun oraindik estigmatizazio, mito eta ezjakintasun anitzen inguruan kokatzen da fenomeno hau. Gizartean oso errotuta dagoen sinesmena da suizidioaz hitz egiteak suizidioa sustatzen duela. Baina urteak dira iada egiaztatu dela hitz egitea dela prebentzio eta promoziorik sendoena, “Hitz egiteak biziak salba ditzake” eta.

Garaia iritsi da gai honen inguruan hitz egitekoa eta komiki honek aurrera pauso horretan parte hartu nahian jaio da. Sentsibilizazio gisa, hezkuntzako arloan irakasle eta ikasleen artean eztabaidarako espazioak eragiteko. Kontzientzia hartzeko, emozioei izen abizenak jartzeko, suizidioaren erroan dauden gaiak azaleratzeko eta prebentzioaren borroka honetan denok bat egiteko.

ISTORIO HAU EDOZEIN HIRI EDO
HERRITAN GERTA ZITEKEEN.

BILBON EDO NEW YORKEN
GERTA ZITEKEEN...

PARISEN EDO TARIFAN.

DEMAGUN, ADIBIDEZ,
TOLOSAN GERTATZEN DELA.

BEGIRA NOR
DABILEN HOR!

JAJAJA.
KAIXO, OIHAN.

JAJAJA.
ZERGIATIK EZ
ZARA IGIOTZEN?

ETA BERE PROTAGONISTA MARIA
IZAN ZITEKEEN, KIKE IZAN
ZITEKEEN...

ENARA EDO OIER IZAN
ZITEKEEN...

DEMAGUN OIHAN IZENA DUELA,
ADIBIDEZ.

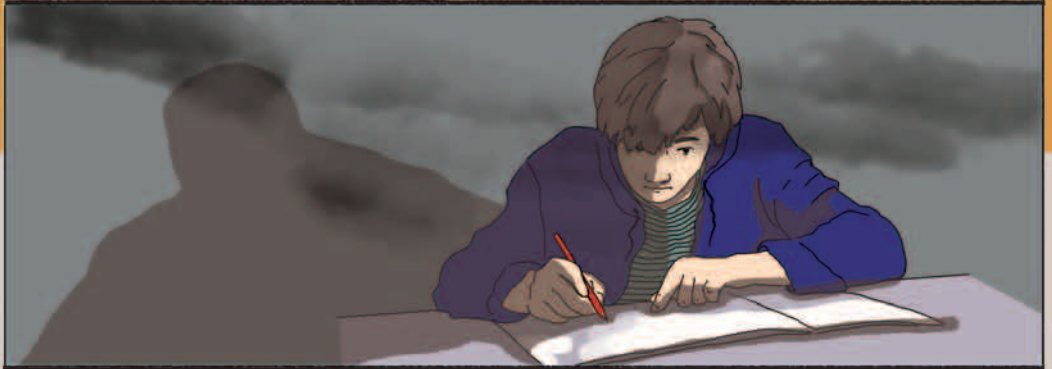
ISTORIO HAU ABESTI BAT EDO
LIBURU BAT IZAN ZITEKEEN.

PELIKULA EDO MEZU BAT
BOTILA BATEAN.

DEMAGUN KOMIKI BAT DELA,
ADIBIDEZ.

ZER MODUZ
ASTEBURUAN?

A ZE
PARTIDA!

TIPO HAU GERO ETA
ARRAROAGOA DA.

TRISTE DAGO, EZ
DU EZER ESATEN.

BERE BOLARA
DOA.

AITA, AMA!!
ETXEAN NAGO.

MOTEL,
ZER MODUZ
KLASEAN?

GERO KONTATUKO
DIDAZU ZER MODUZ,
PRESAKA NABIL. ORAIN
MAIL BAT BIDALI BEHAR
DUT. ZURE AMA LASTER
IRITSIKO DA
LANETIK.

ONEI,
BAINA...

DENA ONDO?

BAI, GAUZA BAKARRA...

OSO ONDO.
ITXARON,
BIDEO-DEI
BATEAN NAGO.

A ZER
BIZIMODU
PETRALA!

Eguneroko maitea.

Ozkenean dbh amaitu dut eta zentro berri batean hasi naiz.

Noizean behin, komiki klaseak ere izango ditugu.

Hasiera berri bat izan daiteke.

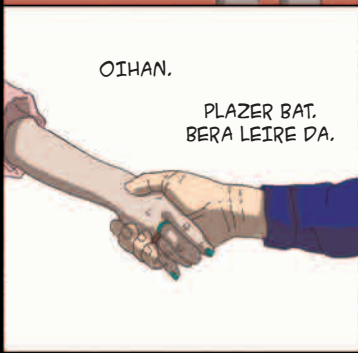
KAIKO, JENNY NAIZ...

ETA ZUK NOLA DUZU IZENA?

OIHAN.

PLAZER BAT. BERA LEIRE DA.

AIZU, KOADRILAREKIN ETOR ZAITEZKE ESKOLA OSTEAN.

JAJAJA, A ZER MOZKORRA LEHENGOAN.

ZUK EZ DUZU EDATEN OIHAN?

EDAN!
EDAN! EDAN!

OSO ONDO!!!

BLUF. BIHAR
PARTIDA.

ENTRENATZAILEARI
GUTXI GERATZEN
ZAITO IRABAZTEN
EZ BARDUEN.

AIZU! ZEIN KAMISETA POLITA!

ZURI ERE GUSTATZEN ZAIZU MANGA?

JENNY! BAI.

NARLITO NIRE KUTTUNA ZEN TXIKITAN.

NIRI MARRAZTEA ASKO GUSTATZEN ZAIT.

MARRAZTU ERE EGITEN DUZU?

BAI, ASKO GUSTATZEN ZAIT. MANGA GUSTUKO DUTEN LAGUN GUTXI DITUT, BAINA NIRI ASKO GUSTATZEN ZAIT.

BENETAN?

BAI, BATZUETAN PENTSATZEN DUT NIRE BIZITZA MANGA BEZALAKOA DELA.

EZ NAUTE ULERTZEN, ETA EZ DAKIT NOLA EGIN ULER NAZATEN.*

*MANGAK AMATERATIK HASI ETA ESKUINETIK EZKERRERA IRAKURTZEN DIRA.

NIRI ERE MANGA ASKO
GUSTATZEN ZAIT.

HANDITZEAN MANGA
ESTILOKO TATUAJEAK EGITEA
GUSTATUKO LIZTAIDAKE.

BESOAN
MARRAZKI HAUEK
EGIN DITUT.

UTZI BESOAN...

EDERRA EGINGO
DIZUT.

EZ, EZ DA
BEHARREZKOA.

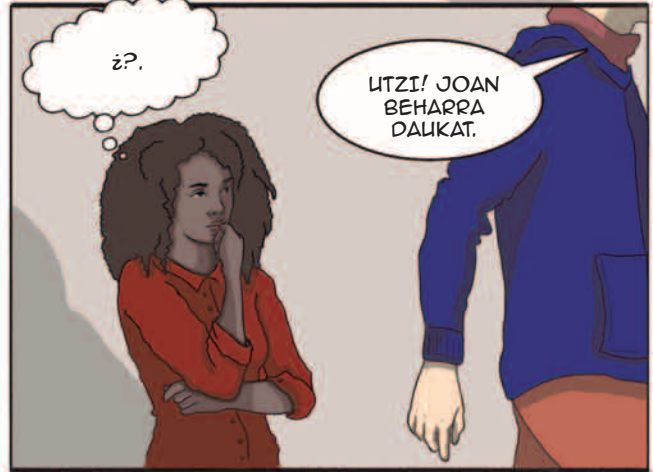
ENE! ZENBAT
ORBAIN.

BAIETZ, EZ ZAIKOLA
KOSTATZEN.

¿?

UTZI! JOAN
BEHARRA
DAUKAT.

EGUN BATZUTARA...

KAIKO, JENNY.

NIRE MANGA
KOMIKIAK EKARRI
DIZKIZUT.

ZUK EDUKITZEA NAHI DUT.

ZAUDE OIHAN, EZ JOAN.

OIHANEK KEZKATUTA NAUKA.

BERE BILA JOAN BEHAR DUT.

OIHAN!!

NI NAIZ...

JENNY.

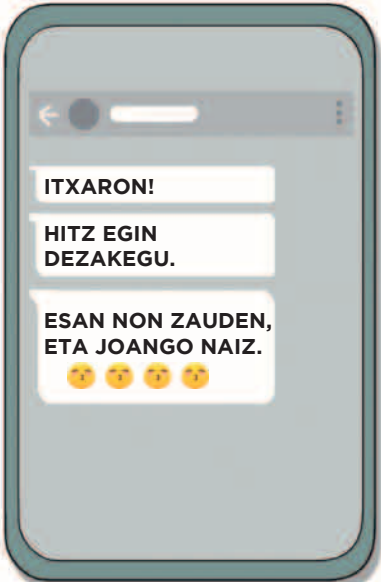

ONDO ZAUDE?

EZ DAKIT ZER GERTATZEN DEN.

ZURI LAGUNTZEKO NAGO HEMEN, NIRETZAT GARRANTZITSUA ZARA.

EZ ZAUDE BAKARRIK. 😊😊😊

ZERBAIT KONTATU
BEHAR DIZUET.

LITZIDAZU ZURE
EGOERARI BURUZ
HITZ EGITEN.

ELKARRIZKETA
KONFIDENTZIALA
IZANGO DA.

NIREKIN HITZ EGIN
DEZAKEZU EDO
EROSOAGO ZAUDEN
BESTE IRAKASLEREN
BATEKIN.

EZ DUGU NAHI
ZU BAKARRIK
SENTITZEA.

LAGUNDU
NAHI DUGU.

ISTORIO HAU ABESTI
BAT IZAN ZITEKEEN...

EDO LIBURU BAT...

FILM BAT ERE
BAI.

EGUNKARIETAN
INOIZ AGERTUKO
EZ DEN ISTORIO
TXIKI BAT DA.

NAHI BADUZU,
ETORKIZLUNEZ
BETETAKO ISTORIA
IZAN DAITEKE.

ZUTAZ ETA NITAZ ARI
DENA.

ETA ITXAROPENEZ BETETAKO
AMAIERA IZAN DEZAKE.

MLINDŪIA JENDE
EZBERDINEZ BETETA
DAGO.

EDERRAK,
ITSUSIAK...

ABERATSAK,
POBREAK...

ALTUAK,
BAXLUAK...

DENOK
GARA
BAKARRAK.

NORMALA DA BATZUTAN
ULERTZEN EZ
ZAITUZTELA SENTITZEA,
LEKUZ KANPO
AURKITZEN ZARELA
PENTSATZEA.

ETA ZERBAIT
GUSTATZEN EZ
ZAIZUNEAN...

... EGIZU
OIHU.

AMAIA DUT IZENA.

MARKEL DUT IZENA.

JEREMY DUT IZENA.

LAIDA DUT IZENA.

IÑAKI DUT IZENA.

ELI DUT IZENA.

NIRE IZENA ESTI DA.

NIRE IZENA ASIER DA.

MENTXU DUT IZENA.

EZ ZAUDE BAKARRIK.

LAGUNTZA BILA
EZAZU; OIHU EGIN,
KONTATU, ASKATU...

MINTZA
GAITEZEN!

